

INFORMAČNÍ LISTY 152

www.sam95.cz

Říjen

2018/4

Vychází zpravidla 6 x ročně, určeno členům klubu

Prezident: Vladimír KOSTEČKA

Pokladník: Vladimír HORÁK

Sportovní referent: Ing. Jiří HRUŠKA

Redakční rada IL: Ing. Petr VALTERA

Miroslav DVOŘÁČEK

Jan KYPTA

Členové výboru: Jiří HVĚZDA

OBSAH ČÍSLA:

ÚVODEM

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

J. U. 2 OD STAR MODELS

LÁNSKÝ PODZIMNÍ HISTORIK 2018

INFO OD SPORTOVNÍHO REFERENTA

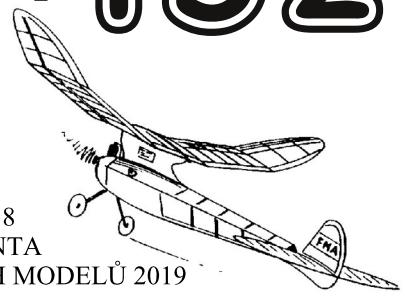
MISTROVSTVÍ ČR HISTORICKÝCH MODELŮ 2019

MODEL THE MIGHTY GNAT

MODELY - 1945 FLIGHT CUP MODEL, 1935 WAKEFIELD WINNER

Uzávěrka dalšího čísla: **12. listopadu 2018.**

Plánky uveřejněných modelů naleznete na klubovém webu.

Výroční sněm klubu SAM 95 Bohemia se bude konat

**10. 11. 2018
09,00 hod.**

**Labyrint - SVČVS,
Arbesova 1187, Kladno**

Úvodem

Podzim je v plném proudu, soutěžní sezóna takřka u konce a tak je čas bilancovat a případně se rozhodnout do čeho se pustit, co nového nachystat na sezónu 2019. V našem případě je nejdůležitější vědět, že 10. 11. 2018 se koná výroční sněm klubu, opět na tradičním místě SVČVS – Labyrint v Kladně. Jak mě informoval prezident klubu, probírat se budou provozní otázky klubu, resp. změna stanov, volba představenstva, soutěžní pravidla, finance, soutěže na rok 2019, zejména MČR 2019, které pořádáme a mnoho dalšího. Takže všichni jste srdečně zváni a určitě se dostavte v hojném počtu, neboť je třeba probrat opravdu důležité věci. Nicméně pokud by někdo nemohl, nemusí se bát, že by mu něco uniklo. V plánu je informovat členskou základu v Informačních listech, které následně vyjdou a samozřejmě opět na webu.

Abych nezapomněl, tak se hned na začátku zmíním o Mistrovství ČR RC historických modelů 2019, jak asi víte, tentokrát to je na SAM 95. Což znamená ... Prostě je třeba spojit své síly tak, aby to byla důstojná akce, jak pro soutěžící, tak i pro organizátory. Takže kdo může, nechť pomůže, snaha je vítána. Každopádně sledujte klubový web, kde budou průběžně uveřejňovány všechny informace. Bližší info naleznete dále.

Ostatně na webu můžete nalézt pář zajímavých tipů, jak na našem tak i jiných. V poslední době přišla vcelku zajímavá nabídka na možnost koupě digitalizovaných časopisů a publikací od Ronaldia Friesada z Galesburgu, Illinois, USA. Výběr je opravdu veliký a ceny nejsou až tak závratné, pokud si to člověk přepočítá na jednotlivé číslo. Každopádně předpokládám, že to nebude volně ke stažení ani v blízké

budoucnosti. V nabídce jsou Air Trail, Model Builder, Flying Models, Model Airplane News a samozřejmě Aeromodeller. Ani problém s platbou není tak veliký, jak by se mohl zdát, možnosti je dost. A není se třeba bát posílání plateb do zahraničí. Vím, že spousta Vás to dělá úplně běžně, ať již při koupi obyčejných nebo modelářských věcí. Úplnou nabídku naleznete na klubovém webu.

Co se týká dnešního čísla, opět zde naleznete takový ten standard. Vybrané modely jsou tentokrát gumáci s kterými je možné se účastnit soutěží, případně „elektrizovat“ pro RC kategorie.

Společenská rubrika

V období červenec až říjen tohoto roku, oslavili, nebo oslaví významná životní výročí:

18. 8. František Mařík - 90

6. 7. Jan Šafář - 70

8. 10. Josef Bezemek - 70

26. 8. Ladislav Vyskočil - 40

3. 10. Vít Friml - 55

5. 10. Oldřich Zatloukal - 55

Všem jubilantům srdečně gratulujieme.

Miroslav Dvořáček

J.U. 2 od Star Models

Začátkem zimy 2017-2018 hloubal jsem jaký model postavit pro kategorii OTMR-AB. Můj letitý Alert s motorem Forster .29 trpí jistou nadváhou, způsobenou již od začátku nepečlivým výběrem balzy i ostatního materiálu pro stavbu, což se ve spojení s nepříliš „nadupaným“ motorem projeví jak ve stoupavosti na motor, tak i v kluzu. Navíc stále těžkne při vsakování oleje do

potahu a konstrukce vlivem nepříliš dobré povrchové úpravy....

Již pro ME 2017 v Nitře jsem tedy postavil model San de Hogan konstruktéra Denisse Davise z roku 1949 v původní velikosti (rozpětí 66" tj. 1676 mm), s nosnou plochou 34 dm². Hmotnost vyšla akorát na 1040 g, tedy plošné zatížení 30,58 g/dm² – těsně k hranici předepsané pravidly. Dokončil jsem jej den před odjezdem na ME, doma jsem stihnul jen vyzkoušet motor K&B Torpedo.23. Běžel pekelně! Zalétat jsem jej chtěl první den ME

večer, neboť se kategorie OTMR –AB výjimečně nelétala hned první den, ale až druhý. Po odhození modelu kolegou ovšem nic neřídilo a model skončil „nasračku“. Pravděpodobně studený spoj u koupené přijímačové baterie, který se ale dál neprojevil – při „ohledání nebožtíka“ vše fungovalo....

Přežil naštěstí bez jakékoli újmy motor. A taky výškovka se směrovkou, které čekají na 2. pokus.

Celkem nerad hned po takovém neúspěchu stavím to samé znovu, a tak

jsem koukal, co postavit jiného. A právě včas přišla nabídka od Jirky Hvězdy – Star models na model J.U.2 autora argentince Federico Deise z roku 1950 v původní velikosti, který vyrábí jako stavebnici. Pro mě model nikoli

neznámý – se stejným typem na ME 2017 v Nitře zvítězil Roberto Grassi. V modelu měl motor Forster .29 s jiskřivou svíčkou, a navíc dvoukolý podvozek. Původní model podvozek nemá, ale v Itálii létají OTMR-AB výhradně ze země, proto tato úprava, kterou i respektují pravidla této kategorie.

Já od začátku plánoval použít „žhavíka“ K&B Torpedo.23 zbylého ze San de Hogana. Žádný vhodný „závodní“

motor s jiskřivou svíčkou jsem v té době neměl, a motor vyhověl i v požadavku min. plochy 8,85 dm² plochy křídla na 1 cm³ zdvihového objemu. Model se

stavěl bez problémů a přibýval rychle. V kostře stál za necelé 3 týdny při mých možnostech stavby 2 – 4 hod. denně. Stavebnice je primárně určena pro elektromotor, proto jsem u trupu vynechal 1. přepážku, druhou jsem zesílil, přidal mezi-přepážku pro případný podvozek (při stavbě jsem si nebyl jist, zda jej použiji) a motorové lože

vyfrézované z duralu sestávající ze dvou dílů (kdysi prodávali „u Pelikána“). Nádrž o objemu asi 20 cm³ je spájena z konzervového plechu se stříškou v dolní části, je uložena v trupu v držáku a vedou z ní jen 2 trubičky dopředu skrz

motorovou přepážku. Lze ji tedy v případě potřeby z modelu vyndat „bez kuchání“. Pro zhasínání motoru je na trysce karburátoru upevněna lehce upravená pípa od Classic models, ovládaná servem, upevněným na desce společně se servy ovládajícími prostřednictvím drátěných bowdenů výškovku a směrovku. V trupu je

oproti jiným podobným modelům totiž spousta místa! Přijímačový akumulátor 4 x AAA Eneloop 1,2 V/800 mAh je umístěn hned za motorovou přepážkou pod nádrží. Jistě by vyhověl i menší a lehčí, ale zde slouží i k dovážení.

Přístup ke všem RC nezbytnostem je zespodu odnímacím krytem.

Křídlo je stavěno oproti plánu s jedinou změnou – není dělené. Postavil jsem je v celku. Střed je tedy využit pro **pokračování na straně 4**

František Brož

Lánský podzimní historik 2018

Tak to nějak rychle utíká a je odlétán i Lánský podzimní historik. To, že nám přálo počasí, odlétali jsme v pohodě všech osm kategorií. Bohužel se to ale projevuje na počtu soutěžících v jednotlivých kategoriích. Přibývají nové kategorie s modely s vybavením omezení výšky a ošetřením vypnutého motoru po uplynutí času chodu motoru. Je to jedna z cest, jak přispět k regulernosti a dodržování pravidel leteckého provozu.

Zúčastněných 19 soutěžících s 39 modely odlétalo v pohodě.

Měření letů proběhlo za pomoci šesti časoměřiců, jinak si soutěžící

vypomáhali navzájem.

Rozlétávání pouze ve dvou kategoriích, Atom a El-gumák.

Tím, že se podařilo zajistit předem přihlášky, mohl Vláďa Valenta mít vše předem připravené pro rychlé zahájení létání. Škoda, že někteří pak nepřijeli.

Vyhlašením výsledků, předáním diplomů a medailí jsme soutěž ukončili.

Děkujeme všem kteří se podíleli na organizaci a zajištění této soutěže.

Výsledky:

CRC-Classic, 5 soutěžících,

1. Valečka, 2. Valečka, 3. Veinfurt

CRC-Atom, 5 soutěžících,

1. Netáhlo, 2. Findejs, 3. Bulín

Nostalgie 60, 5 soutěžících,

1. Veifurt, 2. Bulín, 3. Dvořáček

CRC-Open, 5 soutěžících,

1. Hejsek, 2. Vyskočil, 3. Hořava,

CRC-E-400, 6 soutěžících,

1. Hejsek, 2. Brož, 3. Mrhal

El-gumák, 8 soutěžících,

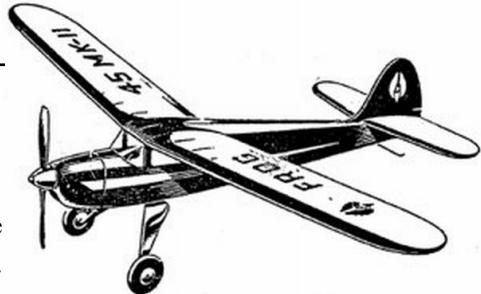
1. Vitner, 2. Dvořáček, 3. Calda

ALOT, 3 soutěžící,

1. Kostečka, 2. Hejsek

Elektrovětroně, 4 soutěžící,

1. Svoboda, 2. Bulín, 3. Brož

Jiří Hruška

Info od sportovního referenta

Vážení členove SAM 95 Bohemia, na výročním sněm jsem připravil dva návrhy. První je změna stanov tak, aby odpovídaly platné legislativě. Nás klub se změnou zákona změnil, stejně jako všechny kluby a občanská sdružení, na SPOLEK a řídíme se zákonem o spolcích. Ten automaticky změnil názvy všech subjektů na spolky a přikazoval všem subjektům změnit své stanovy dle litery zákona. Tuto povinnost již několik roků neplníme a je zcela jedno jestli jsme, či nejsme členy registrovanými v SAM USA.

Druhý je návrh změny soutěžních pravidel. Současným pravidlům, jak víte, končí platnost tento rok. Ohledně toho bylo již hodně napsáno a stalo mě to opravdu hodně času a korespondence s prostými členy, ale i organizátory soutěží, kteří chtějí pravidla smysluplná

a jednoznačná. Drobných úprav je v návrhu pravidel opravdu hodně. Jediná výrazná změna oproti stávajícím pravidlům, je návrh, aby se soutěže ARC a ARC A2 létaly na čtyři starty, limitní rok pro kategorii ARC byl 1950 včetně a modely se v kategorii ARC nesměly velikostně upravovat. To by ostatně mělo být u všech kategorií, ale schází k tomu vůle závodníků. Tento návrh vychází z reality dnešních soutěží a je podporovaný částí organizátorů soutěží. Tuto změnu navrhnu též prezidentovi Evropského SAMu, jako návrh změny Evropských pravidel. Každopádně, můžeme létat úplně bez pravidel, když ta platná nebudeme stoprocentně dodržovat.

Dostal jsem i kritické dopisy, komentující naší malou aktivitu v oblasti volného letu, nebo nesmyslnost

některých kategorií, většinou bez konkrétního návrhu řešení... K tomu chci říci, že jakákoli aktivita musí pocházet od konkrétních členů. Klub nemá ruce ani hlavu. Klub sám nic nezařídí. Za každou soutěží je konkrétní člověk, který s tim má práci a starosti. Za každou změnou pravidel je konkrétní návrh, který musel být posléze na sněmu schválen. Kritizovat od stolu je jednoduché. Mnohem ferojší je vzít letadlo, jít soutěžit, na podzim se zúčastnit sněmu a tam říci organizátorům a ostatním členům Klubu své konkrétní návrhy a připomínky.

překližkovými příložkami podobně jako uši. Kupodivu se přesně vejde na zadní plato mého auta. Usporil jsem hmotnost pouzder a spojky (jistě ji nikdy nezapomenu doma, když tam žádná není).

Ocasní plochy jsou vcelku (výškovka se směrovkou), k trupu jsou připevněny gumou přes bukové kolíky. Pro zajištění vždy stejné polohy vůči trupu jsou ve spodní části výškovky zámky a

proti nim na trupu výrezy. Výškovka se nesmí ani trochu pohnout, jinak je model neředitelný!

Potah celého modelu je Vliesem. Co je červené, je obarveno tuší. Potah je přilakován lepícím lakem na 2 x nalakovanou kostru, vypnut žehličkou a fénem, 4 x lakován lesklým lakem a na závěr stříkán dvousložkovým lesklým Epolexem S 1300.

Po závěrečném sestavení jsem musel

vyrobit ještě podvozek (naštěstí jsem s tím „trochu“ počítal, protože byl model dost lehký na hlavu. Noha je drátu 3

32,7 g/dm² plošného zatížení. Chtělo by to dietu, cca. 100 g dolů....

mm, kola jsou použita gumová zn. Radioactive – oproti pěnovým jim nevadí palivo, nedeformují se a svojí vyšší hmotností také slouží k dovážení modelu. Ale podvozek a těžší akumulátor byly pořád málo, a tak se o závěrečné dovážení musel postarat hliníkový kužel ø 57 mm zn. ASP a 15 g olova pod bateriemi. Těžitě vyšlo akorát na zadní spodní nosník křídla. Celková hmotnost vyšla na 1180 g, což při 36 dm² plochy křídla dává

zlepšil! Doma jsem tedy vyrobil, přilepil a nalakoval podložku výškovky. Náběžná hrana je teď o 1,5 mm výš, výškovka je tedy oproti výkresu poněkud „natlačená“.

První soutěží, kde model létal, bylo hned ME v Jákabsallászi koncem června. Zde se mi s jistým štěstím na volbu startu přímo do termíky podařilo zaletět 2 maxima 8 minut, která spolu s třetím časem 6:25 stačila na 1. místo.

Ahoj všem příznivcům historických modelů a historického létání.

Po SAMu 78 přebíráme pomyslný štafetový kolík v pořádání Mistrovství České republiky historických modelů my ze SAMu 95. Již od září letošního roku jsme se zabývali realizačním týmem, jeho složením a náplní.

Prvním krokem, kterým se realizační tým zabýval, je místo, kde by se MČR

mohlo konat. Po obhlídkách možných míst, zvážení všech skutečností pro a proti, jsme vybrali místo, které považujeme historií, prostorem a možnostmi infrastruktury za nejlepší. Dohoda byla uzavřena tuto neděli 21.10.2018.

Mistrovství České republiky v historických modelech se bude konat na Letišti Raná u Loun.

Představujeme vám logo soutěže, které se váže k tomuto místu.

V rámci MČR zamýšíme vyslat kategorie i pro volné modely, což považujeme za velmi dobrou zprávu.

Další jednání a další kroky navazují. Jde především o rozsah využití infrastruktury letiště, sponzoring, organizace závodu nebo ceny vítězům,

pokračování na straně 5

a možná i něco navíc. O všem vás budeme postupně informovat na našich stránkách.

Historie létání na Rané se pojí s rokem 1932 a spolkem při Německé Technice v Praze. Hledání nového plachtařského svahu bylo úspěšně zakončeno objevem kopce v Českém středohoří. První lety na Rané se datují k 2.září 1932 a jako ústřední postava se v té době profiluje člen spolku Erwin Primavesi.

Plachtařská idyla však končí v roce 1938, kdy je toto území zabráno Němci a stává se součástí Velkoněmecké říše. Na Rané pak probíhá především výcvik mladých pilotů pro Luftwaffe.

Samotné letiště u obce Hrádek vzniká kolem roku 1948, kdy jsou na vybrané místo sestehovány objekty z úpatí kopce Raná a současně je vybudován nový velký hangár pro uložení letadel.

V 70. letech se kopec Raná stává centrem létání na rogalech a od 90. let pak centrem paraglidingu. Na letišti probíhají setkání historických letadel organizované klubem POTK a samozřejmě plachtařských závodů. Ani

my modeláři nepřicházíme zkrátka.

Pokud jste na Rané nikdy nebyli, můžete si prohlédnout několik přiložených fotografií, které jsem v průběhu času pořídil, nebo nahlédnout na stránky aeroklubu.

<https://jhmodel.rajce.idnes.cz/Rana/>

Věříme, že se vám na Rané bude líbit.

Jiří Hloušek

Zdroj – historie aeroklubu na stránkách
<http://aeroklubraná.cz/>

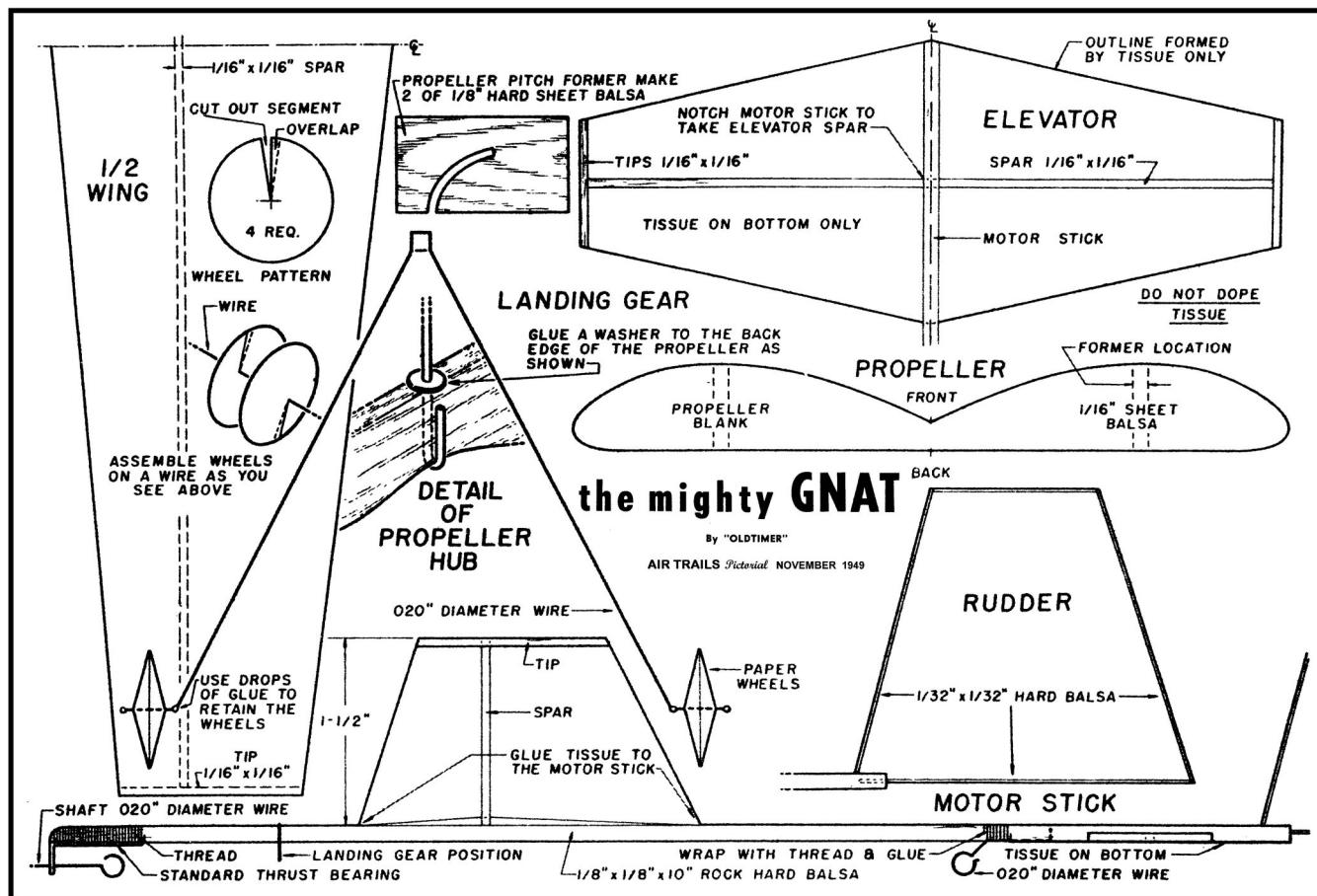
Hans Schütz

Z časopisu Aerokurier 3/1992 volně přeložila Dana Mezerová

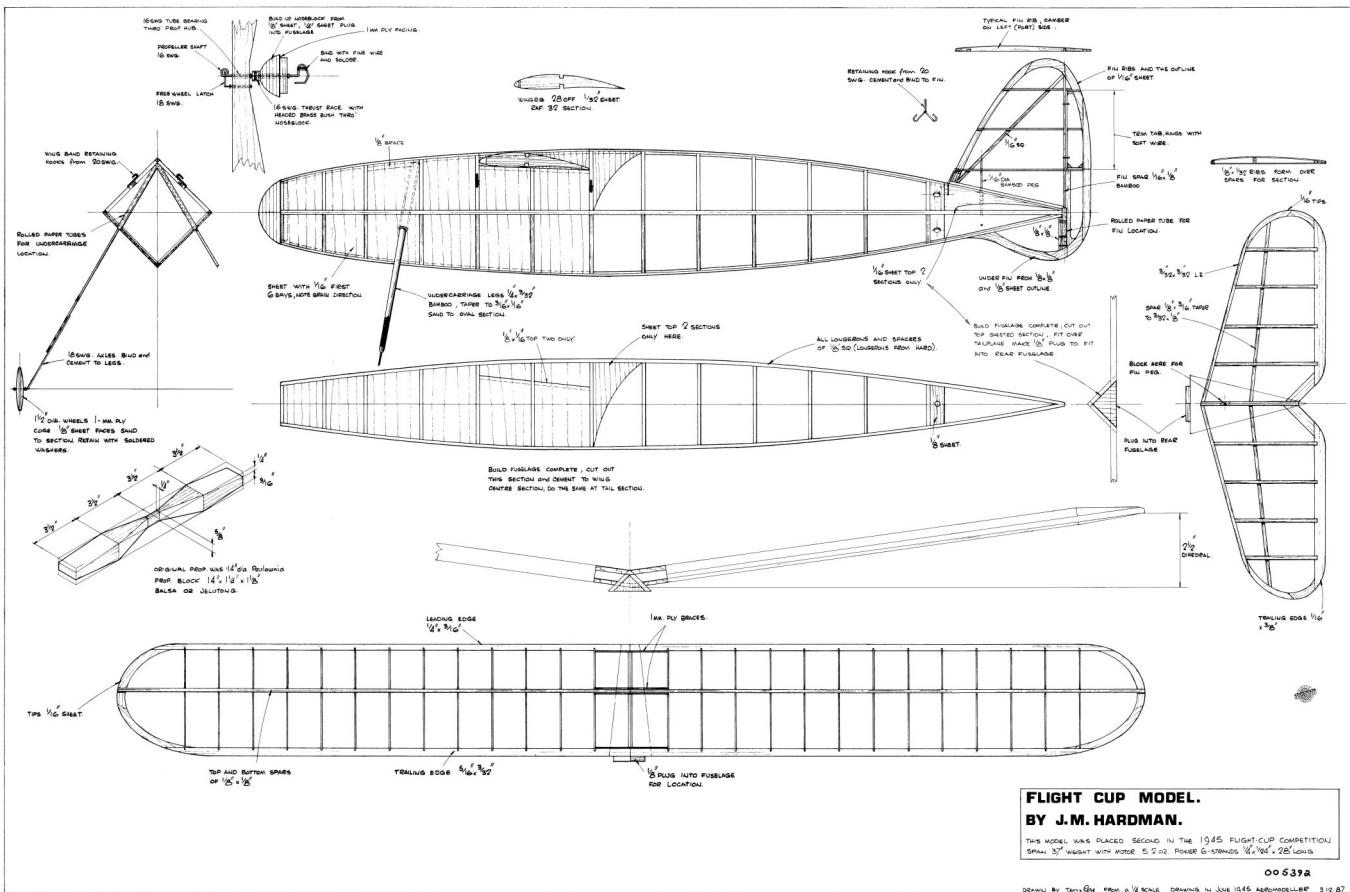
The mighty GNAT

Ač se to nezdá, tak ve starých modelářských časopisech a knihách se objevují modely se kterými se létalo v uzavřených prostorách. Dnešním jazykem řečeno, to jsou halové modely. Ač to není žádná oficiální historická kategorie, je možné si tyto modely postavit třeba jen tak pro radost. Případně kdyby se sešlo pár nadšenců, bylo by možné uspořádat soutěž ...

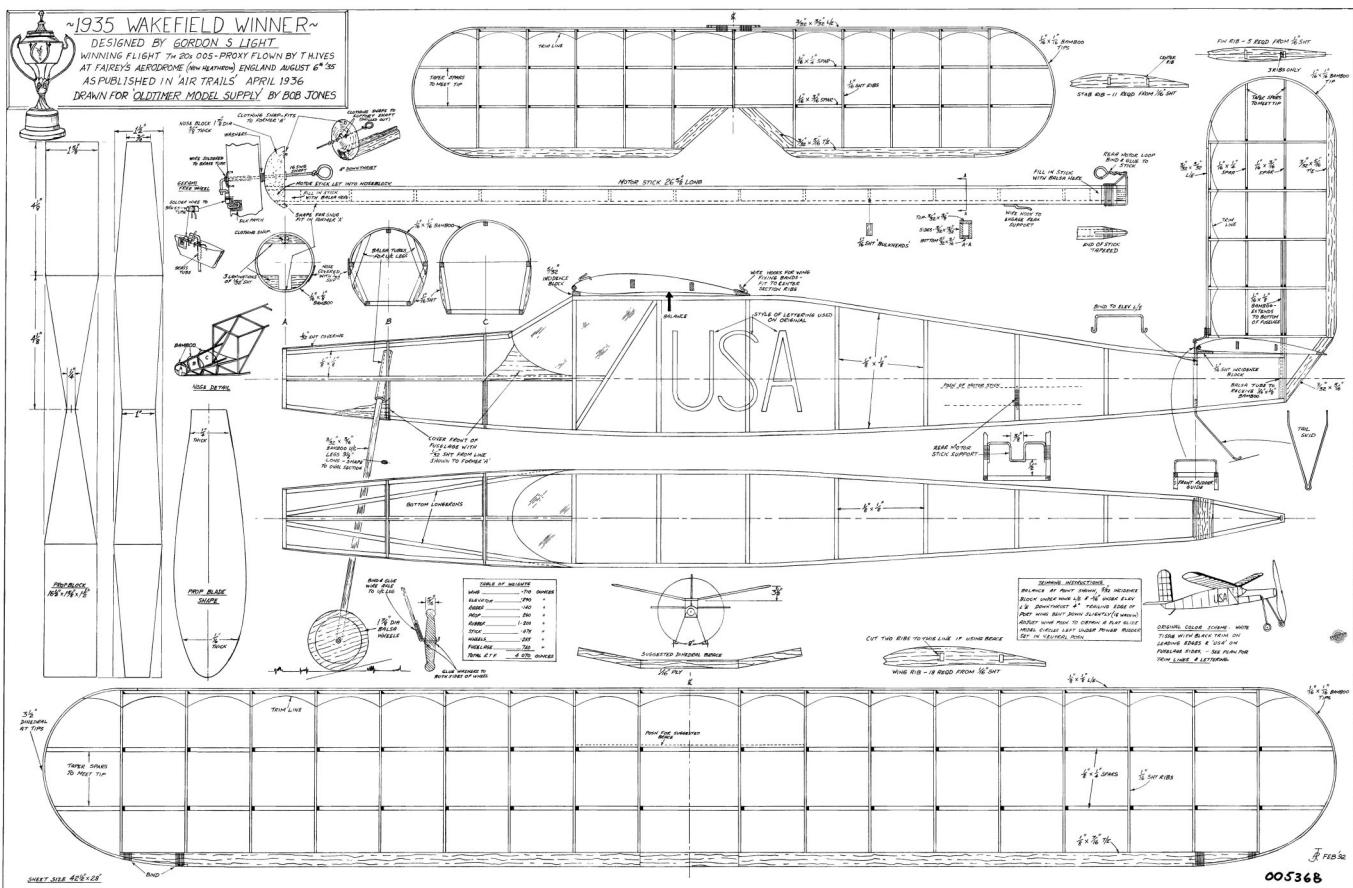
Možná uvažujete nad jednoduchým jedním z takových modelů je The mighty GNAT. Stavebně ani materiálově nenáročný model s gumovým pohonem. Rozpětí modelu je 304, 8 mm (12 palců). Plán byl publikován v časopise AIR TRAILS v listopadu 1949. Všechny stavební detaily jsou zřejmě z plánu. Možná někoho odradí vrtule, ale kupodivu to vypadá složitě a v podstatě ji zformujete pomocí přípravku. Případně je možné ji udělat z kelímků od jogurtu. Jak se píše v původním článku: "S modelem zažijete spoustu legrace, určitě vyzkoušejte starty ze země".

Model 1945 Flight Cup Model, autor JM Hardman, 1945, rozpětí 37 in (93, 98 cm).

Model 1935 Wakefield Winner, autor Gordon Light, publikován v časopise Air Trails, 1936, rozpětí 40 in (101, 6 cm).

Plánky modelů a další podklady naleznete na klubovém webu. Případně na **OUTERZONE** VINTAGE & OLD-TIMER PLANS